

Sevgili Tayyip,

posta sorunları.

2. paragraftan başlıyorum:

Sağlıklı, aktif, çalışmaya hazır olmadığınıza ait raporunu okumak hoştur. Gerçi arada bir ameliyattan da geçmişsinizdir, ama ameliyat başarıyla geçmiş ve son(uç) iyi ise her şey iyidir. Merkezi ısıtma sistemi olan evinizde ısıtmanın çalışmadığına at haberi şaşkınlıkla okuduk. Hele bu yıl istisnâlı soğuk geçen İstanbul kışında... Isınmak için sevgili çocuklarınızın yanına Paris'e gitmenize sevindik ve dede olmanıza, yanı oğlunun bir kızı doğduğuna ait haber de çok güzel! – Candan tebrik eder ve annesiyle, babasıyla, büyük baba be büyük annesiyle birlikte büyümesini dileriz. İnsanın çocukları olması, ihtiyarlandığında insanın sevebileceği ve onu sevecek kişilerin olması en önemlisi.

Güzel başlayan evliliğin anlaşmazlıklarla dolup boşanmak zorunda kaldığınızı okumak hoş değildi, fakat iyi ki bu adımı atmışsınızdır, çünkü kötü bir evlelikte yaşamamanın hiç bir anlamı yoktur.

Ekim ayında geleceğinizin haberini sevinerek okuduk ve sizi sağlıklı bir durumda karşılayabileceğimizi umarız, çünkü bildiğiniz gibi ,sevgili Tayyip, kötü şeyler her zaman olabilir, ve geçenlerde oldu da. Beyimden Belleten'in Atatürk sayısı için bir makale istendi. Bu makale için materyal aramak amacıyla 5 Ağustosta Széchényi kütüphanesine gittik ve kütüphanenin bulunduğu Ulusal Müzenin geniş merdivenlerinden inerken... – *Piroska hanım satırlatına devamla nasıl düştüklerini uzun uzun anlatıyor.*

Makalenin zamanında hazırlanamayacağından çok üzülüyorum, fakat daha defalarca kütüphaneye gitmek gerekcekti ve ne zaman tekrar normal yürüyebileceğimi bilemiyorum.

Atatürk sayısına yazılması planlanan makalenin başlığı „Macar Basınında Atatürk'ün Bağımsızlık Savaşı” olacaktı. Güzel bir konu, çünkü Imre Thököly ve Ilona Zrínyi, II. Ferenc Rákóczi ve Kelemen Mikes, ayrıca Kossuth mültecilerine Türkiye'nin kardeşçe kucak açması ülkemizde öyle bir ortam yarattı ki Trianon ve Sevres barış antlaşmalarının adaletsizliğinden sonra bizde Türklerin yeniden canlanması haberlerini herkes büyük bir heyecanla bekledi. Şimdi sözü beyime vereyim.

Umarım Erdel'deki Bulak ve Oğuzlara ait makalemi almışsındır. Bunu „Macar Tarihindeki İki Vajk” başlıklı yazım takip edecek. İlki vaftiz edilmesinden önce Aziz István kraldı, ikincisi ise János Hunyadi'nin Kuman asıllı olan babası. Şerif'in bizden ve ortak Türk-Macar sorunlarımızdan uzaklaşmasına üzuldüm. Karakteristik bir olay olarak son öğrencilerimden olan Müstehaddin Karakurt Sorbonne'da doktorasını yaptıktan sonra ona baş vurup Macar Enstitüsünde çalışmak istediğini söylediği zaman onu sonsuz kaba bir şekilde reddetti. Bundan sonra iyi eğitilmiş, bilgili ve mütevazî genç adamın okutman olarak Budapeşte'ye gelmesi iyi olurdu. Bu hem Macar, hem Türk açısından uygun olurdu, çünkü kendisi Finn-ugor konularda da öğrenimine devam edecekti ve böylece Türkiye'de Hungaroloji ile Ural-Altaistik bilimde büyük bir boşluk doldurabilirdi. Zavallı çocuk, işleri hiç iyi sonuçlar veremiyor. Burada Türk Enstitüsü onu büyük bir memnuniyetle karşıladı, ne var ki tayini Türk resmi makamlarının hakkıdır ve sanırım gelmesine Şerif engel olmuş. – Ekim ayında geldiğinde bol bol sohbet edeceğiz. Eski bir talebe ve iyi bir dost ile görüşme benim gibi evden pek çıkmayan bir mağara ayının çok hoşuna gidecek. Bükreş'teki tecrübelerini çok merak ediyorum. Bulaklara ait makalemi bir-iki Romene de gönderdim, oysa biri dikkatle okuyorsa, „Dako-Romen kontinuitas (=devamlılık) teorisinin kesinbir biçimde çürüttüğünü görür. Çünkü Anonymus ve Kézai'nin bahsettiği, Macarların yurt tutuşundan 300 yıl önce burada bulunan Blak halkı Talas vadisinde Karluk Türklerden ayrılan ve Esperik'in Onogurları (=Onoğuzlar) ile birlikte Bulgaristan'a ve Erdel'e yerleşen Bulaklar aynı halklardı. Romen tarihçilerinin Blaklarla ve Bulaklarla özdeşleştirmek istedikleri Vlahlar ise sadece Moğol istilasından sonra, yani Macar yurt tutuşundan 350 sonra, Kumanların toprak köleleri olarak Erdel'e gelmişlerdir. 14. yüzyıla kadar Vlahlar Kumanların ve Bulakların toprak köleleriydi. Son mektubunda Hamit Koşay Bey, şimdiye kadar

karanlıkta olan Türk halklarına ışık tuttuğumu kaydetti /Bulaklar, Rus yıllıklarındaki Torklar, Erdel'deki Oğuzlar, Altın Ordudaki Tatar Kumanlar, Beremendiler ve Kövüyle/.

Onomasticon Turcicum'un yazılışıyla Macar Bilimler Akademisi tarafından ikinci kez de görevlendirildim, iş Akademi'nin yıllık çalışma planına da dahil edildi, fakat sadece yardımcım Imre Baski'nin bilimsel araştırmacı statüsüne alındığı ve haftada 15 değil, 30 saat beraber çalışabildiğimiz takdirde eseri bitirebilirim, çünkü zavallı çocuğun geçinebilmesi gerekir, öte yandan da ölümümün ne kadar yakın olduğu belli değil, ebediyen ben de yaşamayacağım.

Sonraki paragrafta Piroska hanım torunlarını anlatıyor.

Yakınlarda görüşmek sevinciyle candan selamlarımızı yollarız

Piroska

László Rásonyi